

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Cob/119/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215208083
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Lukáč
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4215208083.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Lukáča a členov senátu JUDr. Jána Bzdúška a JUDr. Martiny Balegovej v právnej veci žalobkyne: W. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. ul. XX/XX, XXX XX T., v konaní zastúpená: JUDr. Tamás Puskás, advokát, so sídlom Alžbetínske nám. 1203, 929 01 Dunajská Streda, IČO: 42 162 891, proti žalovaným: 1/ W. X. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, XXX XX T., t. č. C. út XX, XXXX J., C., v konaní zastúpený: JUDr. Ľudovít Štanglovič, advokát, so sídlom Jarmočná 2264/3, 927 01 Šaľa, 2/ W. C. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX T., v konaní zastúpená: Dr. Mária Lubuškiová, advokátka, so sídlom Pohraničná 889/1, 945 01 Komárno, IČO: 35 608 293, 3/ D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/X, XXX XX E., o určenie neplatnosti právnych úkonov, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 14C/318/2015-123 zo dňa 11.01.2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 14C/318/2015-123 zo dňa 11.01.2017 r u š í a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o podanej žalobe žalobkyne o určenie neplatnosti právnych úkonov tak, že žalobu zamietol a súčasne žalovaným priznal náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 137 písm. c), § 149, § 151 ods. 1, 2, § 153, § 154, § 186 ods. 2 CSP, § 143, § 143a, § 144, § 145, § 148a ods. 1 Obč. zák.

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že nakoľko predmetom konania sú určovacie žaloby, súd bol povinný sa vo veci v prvom rade vyporiadať s otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určení, keď s touto otázkou sa vyporiadaval ako s otázkou predbežnou. Súd v tejto súvislosti vychádzal z toho, že existencia naliehavého právneho záujmu na určení je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) CSP.

4. V danej veci predmet sporu tvoria dve určovacie žaloby (žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovaným v rade 1/ a žalovanou v rade 2/ a žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretá medzi žalovanou v rade 2/ a žalovanou v rade 3/). Naliehavosť právneho záujmu na určení žalobkyňa odvodzovala od skutočnosti, že bez určenia, ktorého sa domáha, je jej právne postavenie ohľadne vyporiadania BSM neisté, keď bez určovacieho petitu nedocieli, aby obchodný podiel v spoločnosti CSIFFARY, s.r.o. (pôvodne konajúcej pod obchodným menom combusiness, s.r.o.) bol predmetom vyporiadavania (a teda patril do masy BSM) v rámci konania o vyporiadanie BSM medzi ňou a žalovaným v rade 1/. Súd mal za to, že pre konštatovanie existencie/neexistencie naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti (relatívnej neplatnosti) zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovaným v rade 1/ a žalovanou v rade 2/ bolo potrebné prioritne sa zaoberať dôvodnosťou podanej žaloby v časti o určenie neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovanou v rade 2/ a žalovanou v rade 3/.

V danom prípade zmluva o prevode obchodného podielu uzavretá medzi žalovanými v rade 2/ a 3/ nespadá pod režim ustanovenia § 40a Občianskeho zákonníka (keď žalobkyňa relatívnu neplatnosť zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovanými v rade 1/ a 2/ odvodzovala od skutočnosti, že pre platnosť tejto zmluvy bol potrebný jej súhlas s prevodom obchodného podielu). Žalobkyňa v priebehu konania nepreukázala, že zmluva o prevode obchodného podielu uzavretá medzi žalovanými v rade 2/ a 3/ je neplatná v zmysle ustanovení § 37, § 38, § 39, prípadne § 40 Občianskeho zákonníka, keď svoje skutkové tvrdenie o tom, že zmluva svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu, obchádza ho alebo sa prieči dobrým mravom, ktoré skutkové tvrdenie žalované v rade 2/ a 3/ popierali. Žalobkyňa nepreukázala a neprodukovala žiaden prostriedok procesného útoku, ktorým by svoje skutkové tvrdenia o neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovanými v rade 2/ a 3/ jednoznačne preukázala. Súd s ohľadom na uvedené dospel k záveru, že žalobný návrh v znení ako bol naformulovaný žalobkyňou nie je spôsobilý privodiť žalobkyňou želaný stav a to, že žalovaný v rade 1/ opäť bude figurovať ako jediný spoločník obchodnej spoločnosti, ktorú založil a ktorá nadobudla právnu subjektivitu dňa 03.01.2012 s obchodným menom: combusiness, s.r.o. Preto súd konštatujúc nepreukázanie existencie naliehavého právneho záujmu na určení (ktorým sa prioritne má odstrániť stav právnej neistoty žalobcu) žalobu zamietol bez toho, aby bolo potrebné zaoberať sa otázkou platnosti, resp. neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovanými v rade 1/ a 2/ ako aj hodnotením listinných dôkazných prostriedkov predložených žalobkyňou (ktoré podľa vyjadrenia jej právneho zástupcu mali preukázať relatívnu neplatnosť zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovanými v rade 1/ a 2/ a týkali sa výlučne žalobkyne a žalovaného v rade 1/).

5. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa odvolanie, ktorým žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie alebo napadnutý rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. V odôvodnení podaného odvolania poukázala na to, že v prvostupňovom konaní poukazovala nielen na relatívnu neplatnosť zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/, resp. v nadväznosti na túto neplatnosť aj na neplatnosť zmluvy medzi žalovanou 2/ a žalovanou 3/, ale poukazovala aj na absolútnu neplatnosť zmluvy medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/, ako aj na absolútnu neplatnosť zmluvy medzi žalovanou 2/ a žalovanou 3/.

8. Zmluvu o prevode obchodného podielu uzavretej medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/ považuje za absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

9. Žalovaná 2/ previedla po ukončení svojho pracovného pomeru, resp. pracovného pomeru jej manžela v Spoločnosti obchodný podiel na žalovanú 3/, ktorá je sestrou žalovaného 1/. Žalovaná 3/ následne zmenila obchodné meno Spoločnosti na CSIFFARY s.r.o., ktoré obchodné meno je totožné s priezviskom žalovaného 1/.

10. Bol preukázaný účel žalovaného 1/ obchádzať zákony týkajúce sa platenia výživného a vyporiadania BSM, preto je zmluva o prevode obchodného podielu uzavretá medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/ absolútne neplatná. Z tých istých dôvodov možno považovať za absolútne neplatnú aj zmluvu o prevode obchodného podielu medzi žalovanou 2/ a žalovanou 3/.

11. Zmluva o prevode obchodného podielu medzi žalovanou 2/ a žalovanou 3/ je absolútne neplatná aj pre absolútnu neplatnosť zmluvy o prevode obchodného podielu medzi žalovaným 1/ a žalovanou 2/ v súlade s princípom: nikto nemôže previesť na iného viac práv, než sám má.

12. V konaní teda bolo preukázané, že žalovaný v 1/ je bratom žalovanej 3/, pričom tento fakt v spojení so skutočnosťou uvedeným v článku III. odvolania vylučuje dobromyseľnosť žalovanej 3/.

13. K podanému odvolaniu žalobkyne sa písomne vyjadril žalovaný v 1/ rade, pričom poukázal na to, že vzhľadom na to, že súd prvej inštancie zamietol žalobkyňu určovaciu žalobu z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu v zmysle § 137 písm. c/ C.s.p., sú ňou prezentované odvolacie dôvody v časti III. jej odvolania irelevantné.

14. Rovnako sú pre konanie nepodstatné tvrdenia pod písm. a/ až l/ časti III. Odvolania žalobkyne. Žalovaná v 2/ rade previedla obchodný podiel na žalovanú v 3/ rade, ktorej dobromyseľnosť (vzhľadom na všeobecnú zásadu *presumptio boni viri*, resp. predpoklad dobromyseľnosti), či skutočný podnikateľský zámer nebol vyvrátený a vyplýva aj zo zmluvy o prevode obchodného podielu medzi žalovanou v 2/ a 3/ rade.

15. Súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s putatívnou námietkou žalobkyne v odvolaní proti dobromyseľnosti žalovanej v 2/ a 3/ rade.

Hospodárske výsledky za rok 2015 a ani cena obchodného podielu nepreukazujú neplatnosť zmluvy o prevode obchodného podielu medzi žalovanou v 2/ a 3/ rade a ani ich „nedobromyseľnosť“.

16. Žiadal preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

17. K podanému odvolaniu žalobkyne sa písomne vyjadrila žalovaná v 2/ rade, pričom navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. V obsahu podaného vyjadrenia poukázala na to, že žalobkyňa vo svojom odvolaní nenaplnila žiaden z odvolacích dôvodov, na ktorých zakladá svoje odvolanie. Keďže žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem ani v priebehu konania keď neuviedla skutkové tvrdenia o tom, že naliehavý právny záujem je daný a na preukázanie týchto tvrdení nenavrhol žiadny dôkaz a ani nežiadala súd o pripustenie zmeny žaloby, súd žalobu zamietol. Naliehavý právny záujem na určení práva je vecnou legitímáciou žalobcu, je súčasťou žalobného nároku, nejde iba o procesnú podmienku. Absencia naliehavého právneho záujmu je dôvodom zamietnutia žaloby.

18. Keďže žalobkyňa počas celého súdneho konania neprodukovala a nepoužila žiadne prostriedky procesného útoku a ani nepopierala skutkové tvrdenia žalovanej v 2. a 3. rade, súd preto uvedené považoval za nesporné.

19. Ekonomické ukazovatele spoločnosti *combusiness, s.r.o.*, ktoré vo svojom odvolaní uvádza žalobkyňa s odôvodnením, že tieto majú preukazovať nereálnosť prevodu obchodného podielu za odplatu dohodnutú vo výške 5.000,- eur, ako aj tvrdenie, že je v rozpore s dobrými mravmi, keď sa prevod obchodného podielu medzi žalovaným v 1. a 2. rade uskutočnilo v čase súdneho konania, v ktorom sa žalobkyňa a žalovaný v 1. rade sporili ohľadne výšky výživného sú irelevantné.

20. V konaní nedošlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces, že žalobkyňa nemala znemožnené procesným postupom súdu, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva.

21. K vyjadreniu žalovaného v 1/ rade sa písomne vyjadrila žalobkyňa, pričom poukázala na to, že pri absolútnej neplatnosti platí, že nastáva priamo zo zákona (*ex lege*), pôsobí od počiatku (*ex tunc*) a súd na ňu prihliada z úradnej povinnosti (*ex offio*). Absolútna neplatnosť zároveň vylučuje možnosť *ratihabície* či *konvalidácie* vadného právneho úkonu, nepremičuje sa a bez akéhokoľvek časového obmedzenia sa jej môže dovoliť každý, pretože táto neplatnosť pôsobí voči všetkým (*erga omnes*).

22. Rôzne argumenty uvedené zo strany žalovaného 1/ považuje teda len za snahu načrtnúť kvantitatívne čo najviac argumentov proti odvolaniu. Jednoznačne pritom ide o nekonzistentné a účelové argumenty.

23. Krajský súd Nitre ako odvolací súd podľa § 34 CSP prejednal vec v rozsahu podaného odvolania žalobkyňou podľa § 379, § 380 CSP a zistil, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd tak rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP.

24. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces, pričom toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku SR aj čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu SR (nález st. zn. I. ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

25. Podľa znenia ust. § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedenie čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré v skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, príp. odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a ak sa odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu. Ak teda absencia riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

26. V danom prípade teda odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje odôvodnenie, resp. v tak minimálnom rozsahu, že je nepreskúmateľný a to konkrétne v časti podanej žaloby, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti právneho úkonu a to zmluvy o prevode obchodného podielu medzi žalovaným v 1/ rade a žalovanou v 2/ rade. Predmetom konania bolo tiež určenie neplatnosti právneho úkonu a to zmluvy o prevode obchodného podielu medzi žalovanou v 2/ a 3/ rade, avšak predmetná zmluva je nepochybne sekundárnou voči zmluve uzavretej medzi žalovaným v 1/ rade a žalovanou v 2/ rade, jej platnosť a účinnosť je podmienená preukázaním, resp. popretím platnosti a účinnosti zmluvy uzavretej medzi žalovaným v 1/ rade a žalovanou v 2/ rade. Nie je teda možné pripustiť skutočnosť, že súd prvej inštancie rozhodol a odôvodnil zamietnutie časti žaloby o určenie neplatnosti zmluvy medzi žalovanou v 2/ a 3/ rade bez toho, aby primárne vyriešil a riadne odôvodnil zamietnutie žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu medzi žalovaným v 1/ rade a žalovanou v 2/ rade.

27. S poukazom na vyššie uvedené, teda odvolací súd dospel k záveru, že došlo k nesprávnemu procesnému postupu súdu prvej inštancie a to neodôvodnením rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami, čím došlo taktiež k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia a teda došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Keďže teda v časti rozhodnutia súdu prvej inštancie absentuje vecné a právne odôvodnenie prvej časti žaloby nie je možné tento nedostatok napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

28. S poukazom na vyššie uvedené, preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu s poukazom na ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní postupovať v naznačených intenciách a opätovné rozhodnutie adekvátne podľa ust. § 220 CSP odôvodniť.

29. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).